

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

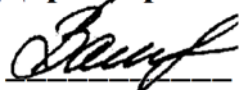
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Л. Замкова

30 10 2020

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

FINANCIAL MANAGEMENT

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	бакалавр	/ «bachelor»
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	/ Management and administration
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування	/ Finance, Banking and Insurance
Спеціалізація / Освітня програма	Фінансовий менеджмент	Financial Management

Розробник: Демченко О.П., к.е.н., доцент.

Гаранти освітніх програм

«Фінансовий менеджмент» - Нікітішин А.О., к.е.н., доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри фінансів від 12.10.2020 р. пр. № 15;
на засіданні вченої ради обліково-фінансового факультету від 16.10.2020 р.
пр. № 10 та засіданні вченої ради інституту 30.10.2020 р. пр. № 10.

Рецензенти: Романовська Ю.А., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів ВТЕІ
КНТЕУ

Федоришина Л.П., директор Приватного акціонерного товариства
«Страхова компанія «Провідна»

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 16.11.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,80.
Обл.-вид. арк. 1,39. Тираж 5. Зам. № 607.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Сучасні динамічні умови фінансового середовища вимагають від суб'єктів господарювання всебічного осмислення та послідовної реалізації політики управління фінансовими ресурсами. В умовах невизначеності та ризикованості прийняття управлінських рішень об'єктивно зростає роль та значення фінансового менеджменту у діяльності суб'єкта господарювання. Важливим завданням сучасного фінансиста є оптимізація руху грошових потоків та забезпечення ефективності операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Успішність управління фінансовими ресурсами на підприємстві залежить від узгодженості та системності взаємодії всіх суб'єктів та об'єктів фінансового менеджменту, націленої на досягнення поставлених завдань.

Сучасний професійний фінансист має вільно володіти різноманітними методами розробки та прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо формування фінансової політики та ефективного використання фінансових ресурсів підприємств, що зумовлює актуальність курсу «Фінансовий менеджмент» в структурі обов'язкових фахових дисциплін для підготовки Бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньою програмою «Фінансовий менеджмент».

Мета вивчення дисципліни полягає в опануванні здобувачами базових знань з теорії і практики управління фінансами підприємств, операційною та інвестиційною діяльністю, формування стратегії і тактики фінансового забезпечення підприємства. Досягнення поставленої мети зумовлює необхідність формування знань і навичок щодо прийняття та реалізації обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на забезпечення раціональної організації системи управління процесами формування, розподілу та використання капіталу як основи для забезпечення ефективного функціонування підприємства.

Предметом вивчення дисципліни є показники фінансової діяльності підприємства, грошові потоки, методи та важелі забезпечення платоспроможності підприємства, фінансової стійкості, ліквідності, інструментарій визначення і підтримки оптимальної структури капіталу, джерела та механізми фінансування.

Завдання дисципліни – забезпечити формування у майбутніх фахівців за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» цілісної системи знань щодо сутності та теоретичних основ фінансового менеджменту з урахуванням сучасних економічних теорій, а також розвиток навичок правильного використання методичного інструментарію управління фінансами підприємств, управління вхідними та вихідними грошовими потоками на

підприємстві, вміння застосовувати системний підхід до управління прибутком, інвестиціями, активами, обґрунтовувати необхідність методики визначення вартості капіталу та оптимізації його структури, окрім того, навчити розробляти багатоваріантні підходи до оцінки наслідків виникнення різних ситуацій, правильно оцінювати та приймати до розрахунків ступінь фінансових ризиків, розробляти моделі управлінської поведінки в екстремальних умовах

Включені до робочої програми питання націлено на оволодіння низки професійних компетентностей студентів у процесі вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент», зокрема:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК10. Здатність працювати у команді.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

СК12. Здатність до пошуку джерел фінансування бізнесу (діяльності) підприємств та надавати пропозиції щодо розміщення тимчасово вільних фінансових ресурсів.

СК13. Здатність планувати та складати бюджети проектів.

СК14. Здатність аналізувати та управляти фінансовими інструментами фондового ринку.

СК15. Здатність диверсифікувати прибуток та оптимізувати собівартість.

СК16. Здатність до складання фінансових, імітаційних моделей фінансово-господарської діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» базується на попередньо здобутих знаннях студентів при вивченні курсів «Економічна теорія», «Фінанси, гроші та кредит», «Економічний аналіз», «Менеджмент», «Фінанси суб'єктів господарювання», а також поглиблює та конкретизує їх.

Для досягнення зазначених вище цілей цикл аудиторних навчальних занять обов'язково доповнюється самостійною роботою студентів.

Критерії оцінювання результатів навчання.

Критерієм успішного проходження студентом підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначають за допомогою якісних критеріїв і трансформують його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали 75 і більше балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно Наказу «Про внесення змін до форми підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти» №70 від 02.03.2018).

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів ВТЕІ КНТЕУ №14 від 25.11.2019).

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів	
Тема 1. Теоретичні засади фінансового менеджменту	16	4	4	8	УО, Т, ІЗ, СУН
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту	16	4	4	8	УО, Т, ІЗ, СУН
Тема 3. Управління активами підприємства	20	6	6	8	ПО, Т, ІЗ, СУН
Тема 4. Управління грошовими потоками	20	6	6	8	УО, Р, СУН
Тема 5. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	18	4	6	8	ПО, Т, ІЗ, СУН
Тема 6. Управління прибутком підприємства	18	4	6	8	ПО, Р, ІЗ
Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу	20	6	6	8	ПО, Т, ІЗ, ДК
Тема 8. Управління фінансовим потенціалом підприємства	18	4	6	8	ПО, Т, ІЗ, ДК
Тема 9. Управління інвестиціями підприємства	20	6	6	8	ПО, Т, ІЗ
Тема 10. Управління фінансовими ризиками	18	4	6	8	ПО, КТ, ІЗ, Р
Тема 11. Аналіз фінансових звітів підприємства	18	4	6	8	ПО, КТ, ІЗ, Р
Тема 12. Фінансове прогнозування та планування на підприємстві	20	4	6	10	УО, Т, ІЗ, СУН
Тема 13. Антикризове фінансове управління підприємством	18	4	4	10	УО, Т, ІЗ, СУН
Виконання курсових робіт	30	-	-	30	
Разом	270/9	60	72	138	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення:

УО – усне опитування;

ПО – письмове опитування;

Т – тестування;

Р – реферат;

ІЗ – індивідуальне завдання;

КТ – комп'ютерне тестування;

ДК – розрахунки та дослідження з використанням комп'ютера;

СУН – система управління навчанням «Moodle»

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Тема 1. Теоретичні засади фінансового менеджменту

Фінансовий менеджмент як система економічного управління; як орган управління (апарат управління); як форма підприємницької діяльності. Співвідношення понять «фінансове адміністрування», «фінансовий менеджмент», «фінансовий інжиніринг», «корпоративне управління».

Функції та механізм фінансового менеджменту. Об'єкт, суб'єкт та мета фінансового менеджменту. Принципи та концепції фінансового менеджменту. Концепція підприємницького ризику. Концепція грошових потоків. Концепція теперішньої вартості. Фінансові методи та фінансові важелі.

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту

Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Нормативно-правове та науково-методичне забезпечення фінансового менеджменту. Система показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Зовнішні і внутрішні джерела інформаційної бази фінансового менеджменту.

Елементи функціонально-організаційної моделі фінансового менеджменту. Структура фінансових служб підприємств. Ієрархічна і функціональна структура управління. Завдання та функціональні обов'язки фінансового менеджера. Особливості управління фінансами на підприємствах різних організаційно правових форм.

Система фінансового моніторингу. Фінансовий контролінг. Етапи, принципи та функції фінансового контролінгу.

Тема 3. Управління активами підприємства

Сутність активів підприємства. Значення та види активів підприємства. Класифікація активів підприємства за матеріальним вираженням, за участю у виробництві, за ліквідністю.

Управління оборотними активами підприємства: управління запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими активами. Політика фінансування оборотних активів. Операційний цикл. Фінансовий цикл. Політика управління необоротними активами. Амортизаційна політика.

Оцінка вартості цілісного майнового комплексу. Метод балансової оцінки, метод оцінки вартості заміщення, метод оцінки ринкової вартості, метод оцінки майбутнього чистого грошового потоку, метод оцінки на основі регресійного моделювання, експертний метод оцінки тощо.

Тема 4. Управління грошовими потоками підприємства

Поняття грошового потоку підприємства. Грошові потоки від операційної діяльності. Грошові потоки від фінансової діяльності. Грошові потоки від інвестиційної діяльності. Вхідні та вихідні грошові потоки підприємства.

Основні принципи управління грошовими потоками підприємства. Структура звіту про рух грошових коштів. Звіт про рух грошових коштів за прямим методом. Звіт про рух грошових коштів за непрямим методом.

Методи оптимізації грошових потоків підприємства. Розробка плану надходжень та витрат грошових коштів. Розробка платіжного календаря. Баланс Кеш-фло.

Тема 5. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках

Передумови необхідності оцінки вартості грошей. Облікова і процентна ставка в фінансових розрахунках. Поняття простих відсотків. Поняття складних відсотків. Методи оцінки вартості грошей. Метод компаундування або нарощення. Метод дисконтування.

Визначення майбутньої вартості грошей за простою та складною ставкою відсотків. Просте компаундування; компаундування ануїтетів або ренти. Дисконтування за складною ставкою відсотків. Просте дисконтування. Дисконтування ануїтетів або ренти. Постнумерандо та пренумерандо. Види фінансових рент. Номінальна і реальна процентна ставка.

Тема 6. Управління прибутком підприємства

Формування прибутку підприємства. Прибуток від звичайної діяльності та прибуток (збиток) від надзвичайних подій. Управління прибутком на основі операційного аналізу. Операційний важіль. Фінансовий важіль. Операційно-фінансовий важіль. Беззбитковий обсяг виробництва. Запас фінансової міцності.

Управління бізнес-ризиком. Вплив методів нарахування амортизації на розмір прибутку. Вплив цінової політики на розмір прибутку суб'єктів господарювання. Напрями використання прибутку підприємства. Дивідендна політика. Стратегії дивідендної політики, методи нарахування дивідендів.

Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу

Капітал підприємства, його структура. Складові власного капіталу і зобов'язань підприємства. Оцінка вартості (ціни) капіталу, що залучається підприємством з різних джерел. Розрахунок середньозваженої ціни капіталу. Показник граничної ціни капіталу та його застосування. Шляхи зниження вартості капіталу. Управління структурою капіталу; підтримка оптимального

співвідношення між власним і позиковим капіталом. Політика залучення позикового капіталу. Розробка пропозицій про форми залучення капіталу. Шляхи оптимізації структури капіталу. Управління боргом. Вплив ціни і структури капіталу на вартість підприємства.

Тема 8. Управління фінансовим потенціалом підприємства

Сутність та функції фінансового потенціалу підприємства. Класифікація фінансового потенціалу підприємства як об'єкта управління. Оцінка та моніторинг показників фінансового потенціалу. Показники оцінки фінансового потенціалу підприємства: чистий прибуток і прибуток на акцію; ринкова вартість компанії; рентабельність інвестицій (ROI); залишковий дохід (як модифікований підхід до визначення залишкового доходу можна розглядати економічну додану вартість - EVA); грошовий потік. Методи та моделі управління фінансовим потенціалом підприємства. Механізм нарощування фінансового потенціалу. Структурно-логічна модель діагностування фінансового потенціалу підприємства. Оптимізаційна моделі діагностування фінансового потенціалу

Тема 9. Управління інвестиціями підприємства

Інвестування капіталу та його види. Інвестиційне планування. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства. Інвестиційний аналіз. Розрахунок строку окупності. Розрахунок чистої поточної вартості. Розрахунок внутрішньої норми доходності. Аналіз інвестиційних проектів в умовах інфляції. Лізинг. Форми фінансових інвестицій та особливості управління ними. Фактори, що визначають інвестиційні якості фінансових інструментів. Принципи та методи оцінки ефективності окремих фінансових інструментів. Формування портфеля фінансових інвестицій. Оперативне управління портфелем фінансових інвестицій.

Тема 10. Управління фінансовими ризиками

Фінансовий ризик. Сутність та види фінансових ризиків. Поточні та стратегічні ризики. Мета та принципи ризик-менеджменту. Політика управління фінансовими ризиками та її етапи. Методи оцінки фінансових ризиків. Методи нейтралізації фінансових ризиків. Класифікація фінансових ризиків підприємства. Управління портфелем фінансових ризиків підприємства. Якісні і кількісні методи аналізу фінансових ризиків. Портфель фінансових ризиків підприємства. Потенційні зони фінансових ризиків. Хеджування фінансових ризиків

Тема 11. Аналіз фінансових звітів підприємства

Фінансова звітність у системі фінансового менеджменту. Аналіз фінансових звітів. Попередня (загальна) оцінка фінансового стану підприємства та змін його фінансових показників за звітний період. Аналіз платоспроможності та фінансової стійкості підприємства. Аналіз кредитоспроможності підприємства та ліквідності його балансу. Аналіз фінансових результатів підприємства. Аналіз тривалості обертання оборотних активів. Оцінка потенційного банкрутства. Аналіз дохідності (рентабельності). Аналіз використання капіталу. Аналіз рівня самофінансування. Аналіз валютної самоокупності.

Тема 12. Фінансове прогнозування та планування на підприємстві

Сутність та основні етапи фінансового планування. Стратегічне, виробниче, фінансове планування. Поняття та метод фінансового прогнозування. Бюджетний метод. Метод відсотку від продажу. Фінансове прогнозування. Види фінансового планування та прогнозування. Перспективне фінансове планування. Поточне фінансове планування. Плановий баланс активів і пасивів. Оперативне фінансове планування. Основні підходи щодо бізнес-планування та прогнозування на підприємстві. Складові бюджетного планування та прогнозування.

Тема 13. Антикризове фінансове управління підприємством

Зміст і завдання антикризового фінансового управління підприємством. Методи прогнозування банкрутства підприємства. Система попереднього реагування на загрозу банкрутства і комплекс попереджувальних заходів.

Фінансова санація підприємства як елемент антикризового управління. Досудова санація. Санація за рішенням арбітражного суду. Менеджмент санації підприємства, його функції та завдання. Методи фінансування санації підприємства. Управління внутрішніми джерелами фінансування та залучення зовнішніх фінансових джерел.

Реструктуризація в системі антикризового фінансового управління підприємством. Організаційно-фінансове забезпечення реструктуризації підприємств.

Структура навчальної дисципліни

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>Знати: теоретичні засади фінансового менеджменту, його економічну сутність</p> <p>Вміти: визначати основні складові фінансового менеджменту та використовувати на практиці методи та важелі фінансового менеджменту.</p>	<p>Тема 1. Теоретичні засади фінансового менеджменту Лекція №1 План лекції 1. Суть фінансового менеджменту 2. Етапи розвитку та становлення науки «Фінансовий менеджмент» 3. Необхідність, мета та значення фінансового менеджменту у загальному управлінні підприємством</p>	2
	<p>Лекція №2 План лекції 1. Принципи та функції фінансового менеджменту 2. Механізм фінансового менеджменту та його складові елементи <i>Рекомендовані джерела:</i> Основні: [1, 2]. Додаткові: [14, 15]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. 2. Етапи становлення світового та вітчизняного фінансового менеджменту. 3. Вплив облікової політики на результати управлінських рішень. 4. Класифікація витрат для прийняття управлінських рішень. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №1</p> <p>Питання до заняття 1. Сутнісні характеристики та механізм реалізації фінансового менеджменту. 2. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. 3. Етапи становлення світового та вітчизняного фінансового менеджменту.</p>	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №2</p> <p>Питання до заняття 1. Принципи фінансового менеджменту. 2. Класифікація витрат для прийняття управлінських рішень. 3. Облікова політика підприємства та класифікація витрат у системі забезпечення управлінських рішень.</p>	2
<p>Знати: основні складові системи забезпечення фінансового менеджменту</p>	<p>Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту Лекція №3 План лекції 1. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. 2. Нормативно-правове та науково-методичне забезпечення</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>Вміти: користуватись нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність фінансового менеджера, та визначати моделі управління на підприємстві.</p>	<p>фінансового менеджменту. 3. Система показників інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.</p>	
	<p>Лекція №4 План лекції 1. Елементи функціонально-організаційної моделі фінансового менеджменту. 2. Ієрархічна і функціональна структура управління. 3. Система фінансового моніторингу. Фінансовий контролінг. <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [1, 2]. Додаткові: [14, 15]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Зовнішні і внутрішні джерела інформаційної бази фінансового менеджменту. 2. Структура фінансових служб підприємств. 3. Завдання та функціональні обов'язки фінансового менеджера. 4. Особливості управління фінансами на підприємствах різних організаційно правових форм. 5. Етапи, принципи та функції фінансового контролінгу. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p>Практичне заняття №3 Питання до заняття 1. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту та система його показників. 2. Зовнішні і внутрішні джерела інформаційної бази фінансового менеджменту. 3. Нормативно-правове забезпечення фінансового менеджменту.</p>	2
	<p>Практичне заняття №4 Питання до заняття 1. Завдання та функціональні обов'язки фінансового менеджера. 2. Особливості управління фінансами на підприємствах різних організаційно правових форм. 3. Етапи, принципи та функції фінансового контролінгу</p>	2
<p>Знати: класифікацію та характеристику видів активів підприємства як об'єкта управління.</p> <p>Вміти: використовувати</p>	<p>Тема 3. Управління активами підприємства Тема 3.1. Сутність та структура активів підприємства Лекція №5 План лекції 1. Сутність та основні підходи до формування політики управління активами підприємства 2. Оборотні активи, їх класифікація з метою управління. 3. Поняття та розрахунок операційного, виробничого та фінансового циклів. <i>Рекомендовані джерела</i></p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
інструментарій управління активами підприємства: оборотними, необоротними, матеріальними, фінансовими та інтелектуальними.	<p>Основні: [1, 8]. Додаткові: [11, 19]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	
	<p>Тема 3.2. Управління оборотними активами підприємства Лекція №6 План лекції 1. Аналіз та управління виробничими запасами 2. Аналіз та управління дебіторською заборгованістю 3. Управління грошовими коштами <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [3, 4, 8]. Додаткові: [11, 19]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Тема 3.3. Управління необоротними активами підприємства Лекція №7 План лекції 1. Сутність та класифікація необоротних активів підприємства 2. Етапи управління необоротними активами 3. Формування амортизаційної політики <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [7, 8]. Додаткові: [11, 19]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Обмежуюча та гнучка тактика формування величини оборотних активів. 2. Ідеальна, агресивна та консервативна стратегії фінансування оборотних активів. 3. Оптимальний обсяг замовлення. Закон Паретто. 4. Кількісні моделі управління грошовими коштами: модель Баумоля та Міллера-Орра. 5. Типи кредитної політики підприємства: консервативна, поміркована, агресивна. 6. Сутність та економічний зміст факторингу. 7. Форфейтинг: переваги і недоліки. 8. Лізинг: переваги і недоліки. 9. Методи амортизації. 10. Цілісний майновий комплекс. Методи оцінки цілісного майнового комплексу. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №5</p> <p>Питання до заняття 1. Сутність та склад активів підприємства. 2. Управління оборотними активами підприємства. 3. Тактика та стратегія формування величини оборотних активів.</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	4. Кредитна політика підприємства. Факторинг, форфейтинг, лізинг.	
	<p align="center">Практичне заняття №6</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління товарно-матеріальними запасами підприємства. 2. Оптимальний обсяг замовлення. Закон Паретто. 3. Управління дебіторською заборгованістю. 4. Методи оцінки цілісного майнового комплексу. 	2
	<p align="center">Практичне заняття №7</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кількісні моделі управління грошовими коштами 2. Управління грошовими активами. 3. Методи амортизації. 	2
<p>Знати: економічну сутність та види грошових потоків підприємства.</p> <p>Вміти: оцінювати якість та достатність грошових потоків підприємства; використовувати інструментарій управління грошовими потоками підприємства..</p>	<p>Тема 4. Управління грошовими потоками Тема 4.1. Сутність та склад грошових потоків Лекція №8 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль та місце управління грошовими потоками у фінансовому менеджменті 2. Класифікація грошових потоків підприємства та їх характеристика 3. Суть, мета та принципи управління грошовими потоками <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [5, 10]. Додаткові: [12, 16, 27]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Тема 4.2. Управління грошовими потоками від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства Лекція №9 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління грошовими потоками від операційної діяльності. 2. Управління грошовими потоками від фінансової діяльності. 3. Управління грошовими потоками від інвестиційної діяльності. <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [3, 6]. Додаткові: [12, 16, 27]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Тема 4.3. Оптимізація грошових потоків Лекція №10 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Механізм оптимізації грошових потоків на підприємстві. 2. Механізм досягнення збалансованості грошових потоків за їх обсягами. 3. Методи оптимізації грошових потоків у часі. 4. Забезпечення максимізації чистого грошового потоку підприємства. <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [4, 5].</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	Додаткові: [12, 16, 27]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].	
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Звіт про рух грошових коштів (Форма №3). 2. Загальні правила складання. 3. Зміни в порівнянні з попередньою формою. 4. Зміст та методика складання балансу Кеш-Фло. 4. Сутність та призначення платіжного календаря. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»	8
	<p align="center">Практичне заняття №8</p> Питання до заняття 1. Сутність та види грошових потоків підприємства. 2. Зміст та методика складання звіту про рух грошових коштів. 3. Управління грошовими потоками від операційної діяльності.	2
	<p align="center">Практичне заняття №9</p> Питання до заняття 1. Управління грошовими потоками за допомогою платіжного календаря. 2. Управління грошовими потоками за допомогою балансу Кеш-Фло. 3. Механізм оптимізації грошових потоків на підприємстві.	2
	<p align="center">Практичне заняття №10</p> Питання до заняття 1. Методи досягнення збалансованості грошових потоків за їх обсягами. 2. Методи оптимізації грошових потоків у часі. 3. Методи забезпечення максимізації чистого грошового потоку підприємства.	2
Знати: основні прийоми визначення вартості грошей. Вміти: використовувати інструментарій оцінки теперішньої та майбутньої вартості грошей.	Тема 5. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках Лекція №11 План лекції 1. Об'єктивна необхідність визначення вартості грошей у часі. 2. Нарахування простих і складних відсотків. 3. Розрахунок майбутньої вартості грошового потоку	2
	Лекція №12 План лекції 1. Розрахунок теперішньої вартості грошового потоку 2. Облікова і процентна ставка в фінансових розрахунках. 3. Номінальна і реальна процентна ставка. <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [3, 6]. Додаткові: [18, 20]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття простих відсотків. 2. Визначення майбутньої вартості грошей за простою ставкою відсотків та простою обліковою ставкою. 3. Дисконтування за складною ставкою відсотків. 4. Облік за обліковою ставкою. 5. Нарощення за складною обліковою ставкою. 6. Поняття потоків платежів і фінансових рент (ануїтет). 7. Види фінансових рент. 8. Нарощені суми постійних фінансових рент. 9. Еквівалентність ставок різноманітного типу. <p>Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p align="center">Практичне заняття №11</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка вартості грошей методом компаундування. 2. Прості і складні відсотки. 2. Використання фінансових таблиць у розрахунках вартості грошей. 	2
	<p align="center">Практичне заняття №12</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розрахунок номінальної та реальної відсоткової ставки. 2. Визначення вартості довгострокових облігаційних позик. 3. Рентні платежі (ануїтет). 	2
	<p align="center">Практичне заняття №13</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка вартості грошей методом дисконтування. 2. Розрахунок звичайної та вексельної ренти. 3. Декурсивний метод (пост-нумерандо) та антисипативний метод (пренумерандо) розрахунку платежів. 	2
<p>Знати: сутність, функції та основні джерела утворення прибутку підприємства.</p>	<p>Тема 6. Управління прибутком підприємства Лекція №13 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прибуток підприємства, його види та фактори впливу 2. Формування політики управління прибутком підприємства. 3. Фінансовий механізм управління операційним прибутком. 	2
<p>Вміти: використовувати інструментарій операційного аналізу для розрахунку точки беззбитковості підприємства.</p>	<p>Лекція №14 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління прибутком на основі операційного аналізу. 2. Управління розподілом прибутку та дивідендна політика підприємства 3. Напрями капіталізації прибутку підприємства <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [4, 5]. Додаткові: [12, 16, 27]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Вплив методів нарахування амортизації на розмір прибутку. 2. Вплив цінової політики на розмір прибутку суб'єктів господарювання. 3. Чистий прибуток. Напрямки використання чистого прибутку. 4. Дивідендна політика підприємства. 5. Стратегії та принципи дивідендної політики. 6. Методи нарахування дивідендів. 7. Показники, що характеризують ефективність дивідендної політики. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p align="center">Практичне заняття №14</p> <p>Питання до заняття 1. Вплив методів нарахування амортизації на розмір прибутку. 2. Вплив цінової політики на розмір прибутку суб'єктів господарювання. 3. Чистий прибуток. Напрямки використання чистого прибутку.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття №15</p> <p>Питання до заняття 1. Розрахунок прибутку від операційної діяльності. 2. Операційний аналіз в управлінні прибутком. Операційний, фінансовий та виробничо-фінансовий важіль. 3. Розрахунок беззбиткового обсягу виробництва, запасу фінансової міцності.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття №16</p> <p>1. Стратегії та ефективність дивідендної політики підприємства. 2. Методи нарахування дивідендів. 3. Показники, що характеризують ефективність дивідендної політики.</p>	2
<p>Знати: теоретичні засади визначення вартості капіталу підприємства. Вміти: використовувати інструментарій оцінки та оптимізації структури капіталу на практиці.</p>	<p>Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу Тема 7.1. Сутність та класифікація капіталу підприємства Лекція №15 План лекції 1. Економічна сутність та значення капіталу підприємства у системі фінансового менеджменту 2. Систематизація видів капіталу за основними класифікаційними ознаками 3. Мета, завдання та принципи формування капіталу <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [9, 10]. Додаткові: [18, 31]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<p>Тема 7.2. Оцінка структури капіталу підприємства Лекція №16 План лекції 1. Власний капітал підприємства, його функції та складові елементи 2. Формування політики управління власним капіталом підприємства 3. Управління позиковим капіталом <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [2, 10]. Додаткові: [18, 31]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Тема 7.3. Управління вартістю капіталу підприємства Лекція №17 План лекції 1. Вплив вартості капіталу на ціну підприємства 2. Оптимізація структури капіталу <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [9, 10]. Додаткові: [18, 31]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Основні відмінності між власним і позиковим капіталом. 2. Оцінка вартості капіталу, що залучається підприємством з різних джерел. 3. Розрахунок середньозваженої ціни капіталу. 4. Показник граничної ціни капіталу та його застосування. 5. Шляхи зниження вартості капіталу. 6. Шляхи оптимізації структури капіталу. 7. Управління боргом. 8. Вплив ціни і структури капіталу на вартість підприємства. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p>Практичне заняття №17 Питання до заняття 1. Визначення потреби в капіталі (прямий і опосередкований метод). 2. Власний капітал підприємства. Його оцінка та методи формування. 3. Оцінка вартості капіталу, що залучається підприємством з різних джерел. 4. Розрахунок середньозваженої ціни капіталу.</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	<p align="center">Практичне заняття №18</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Політика залучення позикового капіталу. 2. Розробка пропозицій про форми залучення капіталу. 3. Управління боргом. 4. Управління структурою капіталу, підтримка оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом. 	2
	<p align="center">Практичне заняття №19</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Показник граничної ціни капіталу та його застосування. 2. Шляхи зниження вартості капіталу. 3. Шляхи оптимізації структури капіталу. 4. Вплив ціни і структури капіталу на вартість підприємства. 	2
<p>Знати: основні теоретичні засади управління фінансовим потенціалом підприємства.</p> <p>Вміти: здійснювати оцінку фінансового потенціалу підприємства та використовувати інструментарій управління ним на практиці.</p>	<p>Тема 8. Управління фінансовим потенціалом підприємства Лекція №18 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та функції фінансового потенціалу підприємства. 2. Класифікація фінансового потенціалу підприємства як об'єкта управління. 3. Показники фінансового потенціалу підприємства. 	2
	<p>Лекція №19 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка та моніторинг показників фінансового потенціалу. 2. Методи та моделі управління фінансовим потенціалом підприємства. 3. Механізм нарощування фінансового потенціалу <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [4, 5]. Додаткові: [12, 16, 27]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].:</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів</p> <p>Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підходи до визначення сутності «фінансового потенціалу підприємства». Ресурсний, функціонально-результативний, комплексний. 2. Структурно-логічна модель діагностування фінансового потенціалу підприємства. 3. Оптимізаційна моделі діагностування фінансового потенціалу 4. Завдання управління фінансовим потенціалом підприємства 5. Складові механізми управління фінансовим потенціалом підприємства 6. Показники оцінки фінансового потенціалу підприємства: чистий прибуток і прибуток на акцію; ринкова вартість компанії; рентабельність інвестицій (ROI); залишковий дохід (як модифікований підхід до визначення залишкового доходу можна розглядати економічну додану вартість - EVA); грошовий потік. <p>Підготовка до практичного заняття.</p>	8

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»	
	<p align="center">Практичне заняття №20</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та складові фінансового потенціалу підприємства. 2. Завдання управління фінансовим потенціалом підприємства 3. Складові механізми управління фінансовим потенціалом підприємства 	2
	<p align="center">Практичне заняття №21</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Показники фінансового потенціалу підприємства. 2. Структурно-логічна модель діагностування фінансового потенціалу підприємства. 3. Оптимізаційна моделі діагностування фінансового потенціалу 	2
	<p align="center">Практичне заняття №22</p> <p>Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінка та моніторинг показників фінансового потенціалу. 2. Структурно-логічна модель діагностування фінансового потенціалу підприємства. 3. Оптимізаційна моделі діагностування фінансового потенціалу 	2
<p>Знати: сутність та механізм здійснення інвестицій підприємства</p> <p>Вміти: використовувати інструментарій оцінки ефективності інвестицій</p>	<p>Тема 9. Управління інвестиціями підприємства Тема 9.1. Інвестування капіталу та його форми Лекція №20 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інвестування капіталу, його види та форми. 2. Інвестиційна політика підприємства: 3. Інвестиційне планування. <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [7, 9]. Додаткові: [26, 28, 31]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Тема 9.2. Управління реальними інвестиціями Лекція №21 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління реальними інвестиціями 2. Оцінка інвестиційних проектів у системі управління реальними інвестиціями 3. Особливості управління інтелектуальними інвестиціями. <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [2, 10]. Додаткові: [26, 28, 31]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Тема 9.3. Управління фінансовими інвестиціями Лекція №22 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансових інвестицій та принципові засади управління ними 2. Формування портфеля фінансових інвестицій та оцінювання інституціональним інвестором його ризику й доходності 	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	3. Оцінювання ефективності управління інвестиційним портфелем <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [1, 3, 8]. Додаткові: [26, 28, 31]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].	
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства. 2. Інвестиційний аналіз. 3. Розрахунок строку окупності. 4. Розрахунок чистої поточної вартості. 5. Розрахунок внутрішньої норми доходності. 6. Аналіз інвестиційних проектів в умовах інфляції. 7. Лізинг. 8. Форми фінансових інвестицій та особливості управління ними. 9. Фактори, що визначають інвестиційні якості фінансових інструментів. 10. Принципи та методи оцінки ефективності окремих фінансових інструментів. 11. Оперативне управління портфелем фінансових інвестицій Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»	8
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №23</p> Питання до заняття 1. Інвестиції підприємства; сутність і види. 2. Інвестиційний капітал. 3. Інвестиційне планування	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №24</p> Питання до заняття 1. Особливості управління інноваційними інвестиціями підприємства. 2. Особливості управління реальними інвестиціями 3. Інвестиційний аналіз	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття №25</p> Питання до заняття 1. Форми фінансових інвестицій та особливості управління ними. 2. Методи оцінки ефективності окремих фінансових інструментів. 3. Управління портфелем фінансових інвестицій	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>Знати: сутність та основні характеристики фінансових ризиків підприємства.</p> <p>Вміти: використовувати на практиці інструментарій управління фінансовими ризиками.</p>	<p>Тема 10. Управління фінансовими ризиками Лекція №23 План лекції 1. Мета та принципи ризик-менеджменту. 2. Методи оцінки фінансових ризиків. 3. Методи нейтралізації фінансових ризиків</p>	2
	<p>Лекція №24 План лекції 1. Класифікація фінансових ризиків підприємства. 2. Управління портфелем фінансових ризиків підприємства. 3. Хеджування фінансових ризиків <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [1, 3, 5]. Додаткові: [17, 21, 24, 25]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Сутність та види фінансових ризиків. 2. Поточні та стратегічні ризики. 3. Політика управління фінансовими ризиками та її етапи. 4. Якісні і кількісні методи аналізу фінансових ризиків. 5. Портфель фінансових ризиків підприємства. 6. Потенційні зони фінансових ризиків. 7. Хеджування фінансових ризиків. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p>Практичне заняття №26 Питання до заняття 1. Фінансові ризики у діяльності підприємства 2. Характерна особливість фінансових ризиків 3. Класифікація фінансових ризиків</p>	2
	<p>Практичне заняття №27 Питання до заняття 1. Якісні і кількісні методи аналізу фінансових ризиків. 2. Портфель фінансових ризиків підприємства. 3. Потенційні зони фінансових ризиків.</p>	2
	<p>Практичне заняття №28 Питання до заняття 1. Методичні підходи до оцінювання фінансових ризиків 2. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків 3. Страхування як метод нейтралізації впливу фінансових ризиків.</p>	2
<p>Знати: теоретичні засади та методики аналізу</p>	<p>Тема 11. Аналіз фінансових звітів підприємства Лекція №25 План лекції 1. Фінансова звітність підприємства: склад, зміст та принципи</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
<p>фінансових звітів підприємства. Вміти: на основі звітності проводити діагностику основних показників фінансового стану підприємства.</p>	<p>підготовки 2. Методика оцінки ефективності структури майна підприємства. 3. Методика розрахунку показників платоспроможності підприємства.</p>	
	<p>Лекція №26 План лекції 1. Аналіз руху грошових коштів. 2. Методика оцінки фінансової стійкості. 3. Методика оцінки ділової активності підприємства. <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [4, 6]. Додаткові: [22, 23, 30]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Мета та завдання аналітичної роботи. Критерії визнання інформації у фінансовій звітності 2. Аналіз фінансових результатів підприємства. 3. Аналіз тривалості обертання оборотних активів. 4. Показники статичної та динамічної платоспроможності. 5. Ліквідність балансу. 6. Показники рівня використання необоротних активів. 7. Показники фінансової незалежності підприємства. 8. Аналіз дохідності (рентабельності). 9. Аналіз використання капіталу. 10. Аналіз рівня самофінансування. 11. Аналіз валютної самоокупності. 12. Оцінка потенційного банкрутства. Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	8
	<p>Практичне заняття №29 Питання до заняття 1. Аналіз фінансових результатів підприємства. 2. Показники стану оборотних коштів та їх забезпечення джерелами фінансування. 3. Показники статичної та динамічної платоспроможності. 4. Ліквідність балансу.</p>	2
	<p>Практичне заняття №30 Питання до заняття 1. Показники рівня використання необоротних активів. 2. Показники фінансової незалежності підприємства. 3. Аналіз дохідності (рентабельності). 4. Аналіз використання капіталу.</p>	2
<p>Практичне заняття №31 Питання до заняття 1. Аналіз рівня самофінансування.</p>	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	2. Аналіз валютної самоокупності. 3. Оцінка потенційного банкрутства.	
<p>Знати: основні теоретичні засади фінансового планування і прогнозування на підприємстві.</p> <p>Вміти: використовувати відповідний інструментарій для побудови фінансових планів і прогнозів на підприємстві.</p>	<p>Тема 12. Фінансове прогнозування та планування на підприємстві Лекція №27 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття фінансового планування і прогнозування на підприємстві 2. Класифікація та види фінансових планів і прогнозів 3. Завдання та методи фінансового планування і прогнозування. 	2
	<p>Лекція №28 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система фінансових планів підприємства. 2. Сутність та особливості бюджетування внутрішніх підрозділів підприємства 3. Розробка бюджетів структурних підрозділів підприємства <p><i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [8, 9]. Додаткові: [13, 29, 32]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічне, виробниче, фінансове планування. 2. Поняття та метод фінансового прогнозування. 3. Бюджетний метод. 4. Метод відсотку від продажу. 5. Фінансове прогнозування. 6. Види фінансового планування та прогнозування. 7. Перспективне та поточне фінансове планування. 8. Плановий баланс активів і пасивів. 9. Складові бюджетного планування та прогнозування. <p>Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	10
	<p>Практичне заняття №32 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, етапи та методи фінансового планування. 2. Бюджетний метод. 3. Метод відсотку від продажу. 	2
	<p>Практичне заняття №33 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та метод фінансового прогнозування. 2. Плановий баланс активів і пасивів. 3. Складові бюджетного планування та прогнозування. 	2
<p>Практичне заняття №34 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи щодо бізнес-планування та прогнозування на підприємстві. 	2	

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	2. Методи бізнес-планування 3. Розробка бізнес-плану	
<p>Знати: теоретичні та практичні аспекти антикризового фінансового управління підприємством.</p> <p>Вміти: використовувати інструментарій оцінки та попередження банкрутства підприємства.</p>	<p>Тема 13. Антикризове фінансове управління підприємством Лекція №29 План лекції 1. Сутність та основні засади антикризового управління 2. Фінансова криза на підприємстві: економічний зміст і причини виникнення 3. Поняття, види та процедура банкрутства</p>	2
	<p>Лекція №30 План лекції 1. Діагностика та прогнозування банкрутства 2. Управління фінансовою санацією підприємства 3. Організація та фінансове забезпечення ліквідаційних процедур <i>Рекомендовані джерела</i> Основні: [1, 3, 5]. Додаткові: [17, 21, 24, 25]. Інтернет-ресурси: [33, 34, 35].:</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. Питання для самостійного опрацювання: 1. Правове та організаційне забезпечення санаційних і ліквідаційних процедур. 2. Алгоритму оцінювання задовільності структури балансу підприємства. 3. Модель Альтмана. 4. Модель Ліса. 5. Модель Спрінгейта. 6. Судові процедури банкрутства: розпорядження майном боржника, мирова угода, санація боржника, ліквідація банкрута. 7. Внутрішні та зовнішні джерела санації. 8. Форми реструктуризації.</p>	10
	<p>Підготовка до практичного заняття. Виконання тестових завдань в СУН «MOODLE»</p>	
	<p>Практичне заняття №35 Питання до заняття 1. Зміст і завдання антикризового фінансового управління підприємством. 2. Методи прогнозування банкрутства підприємства. 3. Алгоритму оцінювання задовільності структури балансу підприємства.</p>	2
	<p>Практичне заняття №36 Питання до заняття 1. Фінансова санація підприємства як елемент антикризового управління. 2. Внутрішні та зовнішні джерела санації. 3. Судові процедури банкрутства: розпорядження майном</p>	2

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
	боржника, мирова угода, санація боржника, ліквідація банкрута. 4. Форми реструктуризації.	
	Виконання курсових робіт	30
РАЗОМ		270/9

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА.

Основні:

1. *Бедринець М. Д., Сурженко А. В. Фінансовий менеджмент у малому бізнесі: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. URL: http://10.0.2.150/docs/CUL/Fin_menedgment_Bedrynets.pdf.*
2. Бігдан І.А., Лачкова Л.І., Лачкова В.М., Жилякова О.В. Фінансовий менеджмент: елект. навч. посібник. Х.:ХДУХТ, 2017. 197 с.
3. *Демченко О. П. Фінансовий менеджмент : опорний конспект лекцій. Вінниця: ВТЕІ КНТЕУ, 2020. 97 с.*
4. *Кузнецова С. А. Фінансовий менеджмент : навч. посібник. К. : Центр учбової літератури, 2014. 124 с.*
5. Лапіна І. С., Гончаренко О. М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Одеса: Атлант, 2016. 313 с.
6. Омельченко Л. С. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Маріуполь : ПДТУ, 2016. 235 с.
7. Островська Г. Фінансовий менеджмент: підруч. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 512 с.
8. *Фінансовий менеджмент : підручник / О. О. Непочатенко, П. К. Бечко, Б. С. Гузар, С. М. Колотуха, та ін. К. : Центр учбової літератури, 2013. 496 с.*
9. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.] Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
10. Школьник І.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

Додаткові:

11. Болгар Т.М., Кальченко А.О. Шляхи підвищення ефективності управління активами підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. №4. С.765-771.
12. Гаврилко П., Лалакулич М. Гуштан Т. Напрями вдосконалення управління фінансовою діяльністю підприємств торгівлі. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. № 4 (12). С. 97-102 .
13. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. Дата оновлення: 17.01.2019. URL: www.zakon.rada.gov.ua
14. *Демченко О. П. Фінансовий менеджмент: Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», 24 «Сфера обслуговування», 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент»,*

241 «Готельно-ресторанна справа», 051 «Економіка» спеціалізації «Державні фінанси», «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент організацій», «Готельно-ресторанна справа», «Економічна кібернетика» 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціалізації «Державні фінанси». Вінниця, ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 44 с.

15. Демченко О.П. Фінансовий менеджмент : Завдання до практичних занять здобувачів освітнього ступеня «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування», 05 «Соціальні та поведінкові науки», 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 051 «Економіка», 241 «Готельно-ресторанна справа», освітньої програми «Державні фінанси», «Фінансове посередництво» «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», «Менеджмент організацій», «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика». Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. 56 с.

16. Драчук Я.І. Ефективність управління грошовими потоками підприємства. *Ефективна економіка*. 2017. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5456>

17. Зверук Л.А. Антикризове управління підприємством в умовах інноваційного розвитку. *Економічні науки*. 2017. № 1 (23). С. 69-75

18. Корбутяк А.Г., Одайська Н.М. Оптимізація структури капіталу підприємств. *Економіка і суспільство*. 2018. №16. С.375-381

19. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. Дата новлення: 16.05.2019. URL: www.zakon.rada.gov.ua

20. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 17.12.2000 р. № 2121-III. Дата оновлення: 25.09.2019. URL: www.zakon.rada.gov.ua

21. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України від 14.05.1992 р. №31. Дата оновлення: 13.03.2018. URL: www.zakon.rada.gov.ua

22. Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення бізнес-плану підприємств: Наказ, Рекомендації, Міністерство економіки України №290 від 06.09.2006 р. Дата оновлення: 08.06.2012. URL: www.zakon.rada.gov.ua

23. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Положення, Форма, Міністерство фінансів України від 07.02.2013 № 73. Дата оновлення: 31.05.2019. URL: www.zakon2.rada.gov.ua

24. Про затвердження Національного стандарту №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»: Постанова, Стандарт, Кабінет Міністрів України №1440 від 10.09.2003 р. Дата оновлення: 31.03.2015. URL: www.zakon.rada.gov.ua

25. Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова, Положення,

Національний банк України від 30.06.2016 № 351. Дата оновлення: 16.05.2019. URL: www.zakon2.rada.gov.ua

26. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991р. № 1560-ХІІ. Дата оновлення: 08.06.2017. URL: www.zakon.rada.gov.ua

27. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2002 № 1. Дата оновлення: 19.09.2019. URL: www.zakon.rada.gov.ua

28. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон від 23.02.2006 № 3480-ІV. Дата оновлення: 15.05.2018. URL: www.zakon.rada.gov.ua

29. Сердюков К.Г., Великий Ю.М., Лесніков К.С. Роль фінансового планування та прогнозування у забезпеченні фінансової стійкості підприємства. *Економіка та управління підприємством*. 2017. № 11. С.217-282.

30. Слободян Н.Г., Безверха М.В., Пушкарьова М.В. Аналіз фінансової звітності: управлінський аспект. *Економічні науки*. 2016. № 5. С. 67-71

31. Феєр О.В. Управління інвестиціями як складова інвестиційного механізму підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. № 5. С.256-259.

32. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 40-44. Дата оновлення: 20.09.2019. URL: www.zakon.rada.gov.ua

Інтернет-ресурси:

33. <http://www.buhoblik.org.ua/uchet/buxgalterskaya-otchetnost/2136-finansova-vitnist.html> – Фінансова звітність підприємства в Україні

34. <http://www.interbuh.com.ua/ua/documents/onemanuals/35131> – Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку

35. <http://www.vobu.com.ua/ukr/blanks/index> – Фінансова звітність: бланки та форми.